Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 25ης Νοεμβρίου 2025*

«Προδικαστική παραπομπή – Ιθαγένεια της Ένωσης – Άρθρα 20 και 21 ΣΛΕΕ – Άρθρα 7 και 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών – Πολίτες της Ένωσης του ίδιου φύλου που έχουν συνάψει γάμο ασκώντας το δικαίωμα αυτό – Υποχρέωση του κράτους μέλους καταγωγής να αναγνωρίσει και να μεταγράψει το πιστοποιητικό γάμου στο ληξιαρχείο – Εθνική ρύθμιση αποκλείουσα μια τέτοια αναγνώριση και μεταγραφή για τον λόγο ότι δεν επιτρέπεται ο γάμος μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου»

Στην υπόθεση C-713/23,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Πολωνία) με απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2023, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Νοεμβρίου 2023, στο πλαίσιο της δίκης

Jakub Cupriak-Trojan,

Mateusz Trojan

κατά

Wojewoda Mazowiecki,

παρισταμένων των:

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Warszawie,

Prokurator Regionalny w Warszawie,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, T. von Danwitz, Αντιπρόεδρο, F. Biltgen, K. Jürimäe (εισηγήτρια), Κ. Λυκούργο, J. Passer και O. Spineanu-Matei, προέδρους τμήματος, S. Rodin, E. Regan, Δ. Γρατσία, M. Gavalec, Z. Csehi και N. Fenger, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Richard de la Tour

γραμματέας: M. Siekierzyńska, διοικητική υπάλληλος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 3ης Δεκεμβρίου 2024,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– ο Jakub Cupriak-Trojan και ο Mateusz Trojan, εκπροσωπούμενοι από τους P. Knut, A. Kula και A. Mazurczak, adwokaci,

– ο Wojewoda Mazowiecki, εκπροσωπούμενος από τον K. Płowucha, radca prawny,

– ο Prokurator Prokuratury Okręgowej w Warszawie, εκπροσωπούμενος από τη M. Gawarecka και τον B. Nowak,

– ο Prokurator Regionalny w Warszawie, εκπροσωπούμενος από τις M. Adamajtys και H. Więckowska,

– η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna και τις M. Malczewska και A. Siwek-Ślusarek,

– η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J. Möller και R. Kanitz,

– η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A. Pérez-Zurita Gutiérrez και τον A. Torró Molés,

– η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τη Zs. Biró-Tóth και τον M. Z. Fehér,

– η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. K. Bulterman και A. Hanje,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις J. Hottiaux και E. Montaguti,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 3ης Απριλίου 2025,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 20, παράγραφος 2, στοιχείο α', και του άρθρου 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, υπό το πρίσμα του άρθρου 7 και του άρθρου 21, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), καθώς και του άρθρου 2, σημείο 2, της οδηγίας 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ 2004, L 158, σ. 77, και διορθωτικό ΕΕ 2004, L 229, σ. 35).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, των Jakub Cupriak-Trojan και Mateusz Trojan (στο εξής από κοινού: αναιρεσείοντες της κύριας δίκης) και, αφετέρου, του Wojewoda Mazowiecki (περιφερειάρχη Μαζοβίας, Πολωνία) με αντικείμενο το αίτημα των πρώτων να αναγνωριστεί και να μεταγραφεί στο πολωνικό ληξιαρχείο το πιστοποιητικό του γάμου που συνήψαν στη Γερμανία.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Οι Συνθήκες ΕΕ και ΛΕΕ

3 Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, ΣΕΕ:

«Η [Ευρωπαϊκή] Ένωση σέβεται την ισότητα των κρατών μελών ενώπιον των Συνθηκών καθώς και την εθνική τους ταυτότητα που είναι συμφυής με τη θεμελιώδη πολιτική και συνταγματική τους δομή, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση. Σέβεται τις ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους, ιδίως δε τις λειτουργίες που αποβλέπουν στη διασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και την προστασία της εθνικής ασφάλειας. Ειδικότερα, η εθνική ασφάλεια παραμένει στην ευθύνη κάθε κράτους μέλους.»

4 Το άρθρο 20 ΣΛΕΕ ορίζει τα εξής:

«1. Θεσπίζεται ιθαγένεια της Ένωσης. Πολίτης της Ένωσης είναι κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα ενός κράτους μέλους. Η ιθαγένεια της Ένωσης προστίθεται και δεν αντικαθιστά την εθνική ιθαγένεια.

2. Οι πολίτες της Ένωσης έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες. Έχουν μεταξύ άλλων:

α) το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών,

[...]

Τα δικαιώματα αυτά ασκούνται υπό τους όρους και εντός των ορίων που ορίζονται από τις Συνθήκες και από τα μέτρα που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους.»

5 Το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ προβλέπει τα εξής:

«Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών και με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες και στις διατάξεις που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους.»

Ο Χάρτης

6 Το άρθρο 7 του Χάρτη, το οποίο επιγράφεται «Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής», προβλέπει τα εξής:

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και των επικοινωνιών του.»

7 Το άρθρο 9 του Χάρτη, το οποίο επιγράφεται «Δικαίωμα γάμου και δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας», ορίζει τα εξής:

«Το δικαίωμα γάμου και το δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας διασφαλίζονται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή τους.»

8 Το άρθρο 21 του Χάρτη, το οποίο επιγράφεται «Απαγόρευση διακρίσεων», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Απαγορεύεται κάθε διάκριση ιδίως λόγω [...] γενετήσιου προσανατολισμού.»

Η οδηγία 2004/38

9 Κατά το άρθρο της 1, στοιχείο α′, η οδηγία 2004/38 καθορίζει, μεταξύ άλλων, τους όρους που διέπουν την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στην επικράτεια των κρατών μελών από τους πολίτες της Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους.

10 Το άρθρο 2, σημείο 2, της οδηγίας ορίζει την έννοια του «μέλους της οικογένειας» για τους σκοπούς της οδηγίας. Σύμφωνα με το άρθρο 2, σημείο 2, στοιχείο α′, της οδηγίας, «ο/η σύζυγος» θεωρείται μέλος της οικογένειας.

Το πολωνικό δίκαιο

Το Σύνταγμα

11 Κατά το άρθρο 18 του Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Συντάγματος της Δημοκρατίας της Πολωνίας, στο εξής: Σύνταγμα):

«Η Δημοκρατία της Πολωνίας προασπίζει και προστατεύει τον γάμο ως ένωση γυναίκας και άνδρα, καθώς και την οικογένεια, τη μητρότητα και την ιδιότητα του γονέα.»

12 Το άρθρο 47 του Συντάγματος ορίζει τα εξής:

«Κάθε πρόσωπο απολαύει του δικαιώματος νομικής προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, της τιμής και της υπόληψής του και έχει το δικαίωμα να καθορίζει την προσωπική του ζωή.»

Ο νόμος περί του κώδικα οικογενειακού δικαίου

13 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του ustawa – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (νόμου περί του κώδικα οικογενειακού δικαίου), της 25ης Φεβρουαρίου 1964 (Dz. U. αριθ. 9, θέση 59), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, προβλέπει τα εξής:

«Ο γάμος συνάπτεται όταν ένας άνδρας και μια γυναίκα, ταυτόχρονα παρόντες, δηλώνουν ενώπιον του ληξίαρχου ότι ενώνονται με τα δεσμά του γάμου.»

Ο νόμος περί ληξιαρχικών πράξεων

14 Κατά το άρθρο 3 του ustawa – Prawo o aktach stanu cywilnego (νόμου περί ληξιαρχικών πράξεων), της 28ης Νοεμβρίου 2014 (Dz. U., θέση 1741), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: νόμος περί ληξιαρχικών πράξεων):

«Οι ληξιαρχικές πράξεις αποτελούν τη μοναδική απόδειξη των γεγονότων που καταγράφονται σε αυτές· η ανακρίβειά τους μπορεί να αποδειχθεί μόνο στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας.»

15 Το άρθρο 104 του νόμου ορίζει τα εξής:

«1. Ληξιαρχικό έγγραφο αλλοδαπής αρχής που αποδεικνύει ορισμένο γεγονός και την καταχώρισή του μπορεί να μεταγραφεί στα βιβλία του ληξιαρχείου.

2. Η μεταγραφή συνίσταται στην πιστή και ακριβή μεταφορά του περιεχομένου του ληξιαρχικού εγγράφου αλλοδαπής αρχής, από απόψεως τόσο γλώσσας όσο και τύπου, χωρίς καμία παρέμβαση στην ορθογραφία των ονομάτων και των επωνύμων των προσώπων που μνημονεύονται στο έγγραφο αυτό.

[...]

5. Η μεταγραφή είναι υποχρεωτική όταν Πολωνός υπήκοος τον οποίον αφορά ληξιαρχικό έγγραφο αλλοδαπής αρχής είναι κάτοχος ληξιαρχικής πράξης η οποία πιστοποιεί προγενέστερα γεγονότα και έχει εκδοθεί στο έδαφος της Δημοκρατίας της Πολωνίας, ο δε εν λόγω πολίτης ζητεί την εκτέλεση ενέργειας σε σχέση με τη ληξιαρχική καταχώριση πράξης ή ζητεί πολωνικό έγγραφο ταυτότητας ή αριθμό PESEL [αριθμό ταυτοποίησης φυσικών προσώπων με πολωνική ιθαγένεια].

[...]»

16 Το άρθρο 105, παράγραφος 1, του εν λόγω νόμου έχει ως εξής:

«Το περιεχόμενο του ληξιαρχικού εγγράφου αλλοδαπής αρχής μεταφέρεται στα βιβλία του ληξιαρχείου με υλική ενέργεια και τεχνική πράξη· γίνεται μνεία της μεταγραφής στη ληξιαρχική πράξη.»

17 Το άρθρο 107 του ίδιου νόμου προβλέπει τα εξής:

«Ο ληξίαρχος αρνείται τη μεταγραφή εάν:

[...]

3) η μεταγραφή αντιβαίνει στις θεμελιώδεις αρχές της έννομης τάξης της Δημοκρατίας της Πολωνίας.»

Ο νόμος περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου

18 Το άρθρο 7 του ustawa – Prawo prywatne międzynarodowe (νόμου περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου), της 4ης Φεβρουαρίου 2011 (Dz. U. αριθ. 80, θέση 432), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, προβλέπει τα εξής:

«Ο αλλοδαπός νόμος δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση που παράγει αποτελέσματα τα οποία αντιβαίνουν στις θεμελιώδεις αρχές της έννομης τάξης της Δημοκρατίας της Πολωνίας.»

Ο νόμος περί του κώδικα πολιτικής δικονομίας

19 Το άρθρο 1138 του ustawa – Kodeks postępowania cywilnego (νόμου περί του κώδικα πολιτικής δικονομίας), της 17ης Νοεμβρίου 1964 (Dz. U. αριθ. 43, θέση 296), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, προβλέπει τα εξής:

«Τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα έχουν την ίδια αποδεικτική ισχύ με τα πολωνικά δημόσια έγγραφα. [...]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

20 Ο J. Cupriak-Trojan, ο οποίος έχει διπλή ιθαγένεια, πολωνική και γερμανική, και ο M. Trojan, Πολωνός υπήκοος, συνήψαν γάμο στο Βερολίνο (Γερμανία) στις 6 Ιουνίου 2018. Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι, κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, οι ανωτέρω διέμεναν στη Γερμανία, αλλά επιθυμούσαν να μεταβούν στην Πολωνία και να διαμείνουν εκεί ως έγγαμοι.

21 Επ' ευκαιρία του γάμου τους, ο J. Cupriak-Trojan πρόσθεσε στο επώνυμό του το επώνυμο του M. Trojan. Κατόπιν αιτήσεως του J. Cupriak-Trojan, ο Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego m.st. Warszawy (ληξίαρχος της Βαρσοβίας, Πολωνία) εξέδωσε απόφαση με την οποία το επώνυμο του J. Cupriak-Trojan τροποποιήθηκε αναλόγως και στην Πολωνία.

22 Επιπλέον, ο J. Cupriak-Trojan ζήτησε από τον ληξίαρχο της Βαρσοβίας να μεταγράψει στο πολωνικό ληξιαρχείο το πιστοποιητικό του γάμου που συνήφθη στη Γερμανία. Με απόφαση της 8ης Αυγούστου 2019, το αίτημά του απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι το πολωνικό δίκαιο δεν προβλέπει γάμο μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου και ότι, ως εκ τούτου, η μεταγραφή ενός τέτοιου αλλοδαπού πιστοποιητικού γάμου θα αντέβαινε στις θεμελιώδεις αρχές της έννομης τάξης της Δημοκρατίας της Πολωνίας.

23 Οι αναιρεσείοντες της κύριας δίκης προσέβαλαν την ανωτέρω απόφαση ενώπιον του περιφερειάρχη Μαζοβίας. Ο τελευταίος επικύρωσε την απόφαση και διαπίστωσε, επιπλέον, ότι το γερμανικό έντυπο του πιστοποιητικού γάμου δεν ήταν σύμφωνο προς το αντίστοιχο πολωνικό. Έκρινε ότι, σε περίπτωση μεταγραφής του πιστοποιητικού του γάμου που συνήφθη στη Γερμανία, ο ληξίαρχος της Βαρσοβίας θα έπρεπε να καταχωρίσει τα ονοματεπώνυμα των δύο ανδρών, το ένα εκ των οποίων θα αναγράφονταν στο πεδίο «γυναίκα». Ωστόσο, δεδομένου ότι στην Πολωνία γάμος μπορεί να συναφθεί μόνον μεταξύ ενός άνδρα και μιας γυναίκας, δεν θα ήταν νόμιμη η καταχώριση στο ληξιαρχείο των στοιχείων δύο ανδρών ως συζύγων, τούτο δε ανεξαρτήτως του τίτλου που φέρουν τα διάφορα πεδία στο υπόδειγμα εντύπου.

24 Οι αναιρεσείοντες της κύριας δίκης άσκησαν προσφυγή κατά της απόφασης του περιφερειάρχη Μαζοβίας ενώπιον του Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (διοικητικού πρωτοδικείου περιφέρειας της Βαρσοβίας, Πολωνία), υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι η υποχρέωση προστασίας του γάμου ως ένωσης μεταξύ ενός άνδρα και μιας γυναίκας, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 18 του Συντάγματος, δεν συνεπάγεται απαγόρευση καταχώρισης του γάμου που έχει συναφθεί στην αλλοδαπή μεταξύ δύο προσώπων του ίδιου φύλου.

25 Με απόφαση της 1ης Ιουλίου 2020, το Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (διοικητικό πρωτοδικείο περιφέρειας της Βαρσοβίας) απέρριψε την προσφυγή με την αιτιολογία, μεταξύ άλλων, ότι η μεταγραφή πιστοποιητικού γάμου, όπως το επίμαχο στη διαφορά της κύριας δίκης, θα αντέβαινε στις θεμελιώδεις αρχές της πολωνικής έννομης τάξης, κατά την έννοια του άρθρου 107, σημείο 3, του νόμου περί ληξιαρχικών πράξεων. Συγκεκριμένα, εάν γινόταν δεκτή η συλλογιστική των αναιρεσειόντων της κύριας δίκης, τούτο θα σήμαινε ότι στην εθνική έννομη τάξη μπορούν να υφίστανται τόσο γάμοι μεταξύ ενός άνδρα και μιας γυναίκας όσο και γάμοι μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου, πράγμα που δεν προβλέπεται ούτε από το Σύνταγμα ούτε από τους εθνικούς νόμους, ιδίως δε από τον νόμο περί κώδικα οικογενειακού δικαίου, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης. Το ανωτέρω δικαστήριο έκρινε επίσης ότι η άρνηση μεταγραφής ενός τέτοιου πιστοποιητικού γάμου δεν προσέκρουε ούτε στα άρθρα 8 και 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), σε συνδυασμό με το άρθρο της 12, ούτε στο άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Συγκεκριμένα, κατά την κρίση του, η διαφορά της κύριας δίκης αφορούσε ζήτημα προσωπικής κατάστασης μη απτόμενο του δικαιώματος κυκλοφορίας και διαμονής σε κράτος μέλος.

26 Οι αναιρεσείοντες της κύριας δίκης άσκησαν αναίρεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Πολωνία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου. Θεωρούν ότι η μη αναγνώριση του γάμου τους συνιστά δυσανάλογο περιορισμό του δικαιώματός τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών λόγω της διαφορετικής εκτίμησης της προσωπικής τους κατάστασης στην Πολωνία και στη Γερμανία. Τούτο τους αποθαρρύνει, ή ακόμη και τους εμποδίζει, να ασκήσουν το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας. Ειδικότερα, η προοπτική να ζήσουν υπό δύο διαφορετικά καθεστώτα προσωπικής κατάστασης, ήτοι ως έγγαμοι στη Γερμανία και ως άγαμοι στην Πολωνία, και να μην είναι σε θέση να συνεχίσουν να διάγουν στην Πολωνία την ίδια ιδιωτική και οικογενειακή ζωή με αυτή που είχαν στη Γερμανία θα μπορούσε να τους αποτρέψει από το να διαμείνουν στο έδαφος της Δημοκρατίας της Πολωνίας.

27 Το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία του άρθρου 20, παράγραφος 2, στοιχείο α′, και του άρθρου 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ερμηνευομένων υπό το πρίσμα του άρθρου 7 και του άρθρου 21, παράγραφος 1, του Χάρτη.

28 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, στην Πολωνία, η μεταγραφή ληξιαρχικού εγγράφου αλλοδαπής αρχής συνίσταται στην πιστή και ακριβή μεταφορά του περιεχομένου του εγγράφου στο πολωνικό ληξιαρχείο, από απόψεως τόσο γλώσσας όσο και τύπου, χωρίς καμία παρέμβαση στην ορθογραφία των ονομάτων και των επωνύμων των προσώπων που μνημονεύονται στο έγγραφο αυτό. Το περιεχόμενο του εγγράφου μεταφέρεται στα βιβλία του ληξιαρχείου με υλική ενέργεια και τεχνική πράξη, γίνεται δε μνεία της μεταγραφής στη ληξιαρχική πράξη. Η μεταγραφή συνεπάγεται τη δημιουργία πολωνικής ληξιαρχικής πράξης η οποία «διαχωρίζεται» από την πρωτότυπη πράξη στην οποία καταγράφεται το γεγονός και της οποίας η μεταγενέστερη τύχη στην πολωνική έννομη τάξη είναι ανεξάρτητη από την τύχη της αλλοδαπής πράξης. Κατά το άρθρο 3 του νόμου περί ληξιαρχικών πράξεων, η μεταγραφή αλλοδαπής ληξιαρχικής πράξης έχει ως άμεσο έννομο αποτέλεσμα τη δημιουργία πολωνικής ληξιαρχικής πράξης με αποδεικτική ισχύ ισοδύναμη με τις ληξιαρχικές πράξεις που εκδίδονται στην Πολωνία.

29 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι τα ζητήματα προσωπικής κατάστασης καθώς και οι σχετικοί με αυτά κανόνες περί γάμου αποτελούν τομείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Διερωτάται, ωστόσο, εάν η διαφορά μεταξύ των εφαρμοστέων στη Γερμανία και στην Πολωνία κανόνων θίγει την ελευθερία που αναγνωρίζεται σε κάθε πολίτη της Ένωσης να κυκλοφορεί και να διαμένει στο έδαφος των κρατών μελών.

30 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο, αναφερόμενο στην απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2016, Parris (C-443/15, EU:C:2016:897, σκέψη 59), υπογραμμίζει ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά την εισαγωγή του θεσμού του γάμου μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου στην έννομη τάξη τους. Ωστόσο, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, τα κράτη μέλη οφείλουν, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, να τηρούν το δίκαιο της Ένωσης και να σέβονται, ιδίως, το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής.

31 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου που απορρέει από τις αποφάσεις της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ. (C-673/16, EU:C:2018:385), και της 14ης Δεκεμβρίου 2021, Stolichna obshtina, rayon «Pancharevo» (C-490/20, EU:C:2021:1008), στα δικαιώματα που αναγνωρίζει το δίκαιο της Ένωσης στους υπηκόους των κρατών μελών περιλαμβάνεται και το δικαίωμα να διάγουν ομαλή οικογενειακή ζωή τόσο στο κράτος μέλος υποδοχής όσο και στο κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοοι, όταν επιστρέφουν στο εν λόγω κράτος μέλος, έχοντας στο πλευρό τους τα μέλη της οικογένειάς τους. Κατά συνέπεια, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, μεταξύ άλλων, ως προς τον περιορισμό του δικαιώματος των αναιρεσειόντων της κύριας δίκης να διάγουν οικογενειακή ζωή στο κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοοι, εν προκειμένω στην Πολωνία, ως έγγαμοι, και να ασκούν τα σχετικά δικαιώματα.

32 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, έως σήμερα, σύμφωνα με την εθνική νομολογία, το δίκαιο της Ένωσης δεν προβλέπει απόλυτη υποχρέωση μεταγραφής στο εθνικό ληξιαρχείο ληξιαρχικών πράξεων που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένου του πιστοποιητικού γάμου, και ότι η άρνηση μεταγραφής αλλοδαπής ληξιαρχικής πράξης μπορεί να βρει έρεισμα στο άρθρο 107, σημείο 3, του νόμου περί ληξιαρχικών πράξεων. Τα εθνικά δικαστήρια έχουν επίσης κρίνει ότι η εισαγωγή του θεσμού του γάμου μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου στην πολωνική έννομη τάξη μέσω μεταγραφής στο ληξιαρχείο μπορεί να εγείρει ζητήματα σχετικά με τη δυνατότητα εξομοίωσης μιας τέτοιας ένωσης με τον γάμο, όπως αυτός προβλέπεται από το πολωνικό αστικό δίκαιο. Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί επίσης ότι τα εθνικά δικαστήρια δεν έχουν ακόμη εξετάσει εις βάθος τα ζητήματα αυτά στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής, υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στο άρθρο 7 και στο άρθρο 21, παράγραφος 1, του Χάρτη.

33 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σχετικά με τη νομική αναγνώριση των ενώσεων μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου στο πλαίσιο, ειδικότερα, του δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 8 της ΕΣΔΑ.

34 Το αιτούν δικαστήριο εξετάζει δύο πιθανούς τρόπους επίλυσης της διαφοράς της κύριας δίκης, εκ των οποίων προκρίνει τον πρώτο. Αφενός, εκτιμά ότι το άρθρο 20, παράγραφος 2, στοιχείο α′, και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ θα μπορούσαν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι η άρνηση μεταγραφής, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, συνιστά προσβολή εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους του δικαιώματος των πολιτών της Ένωσης, των οποίων ο γάμος έχει καταχωριστεί στο ληξιαρχείο άλλου κράτους μέλους, να διάγουν οικογενειακή ζωή ως έγγαμοι, καθώς και ένδειξη δυσμενούς διάκρισης λόγω φύλου και γενετήσιου προσανατολισμού. Επομένως, η άρνηση μεταγραφής εμποδίζει τα πρόσωπα αυτά να ασκήσουν πλήρως το δικαίωμά τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο οικείο κράτος μέλος.

35 Αφετέρου, οι δύο αυτές διατάξεις θα μπορούσαν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε άρνηση μεταγραφής, όπως η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης, στο μέτρο που η άρνηση αυτή δεν στερεί από τους πολίτες της Ένωσης το δικαίωμά τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο κράτος μέλος που αρνήθηκε τη μεταγραφή. Εν προκειμένω, ένα ληξιαρχικό έγγραφο που έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένου του πιστοποιητικού γάμου, έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ με τα δημόσια έγγραφα που εκδίδουν οι πολωνικές αρχές. Η χρήση ενός τέτοιου δημόσιου εγγράφου που έχει συνταχθεί σε άλλο κράτος μέλος δεν υπόκειται σε κανέναν άλλον περιορισμό πέραν της μετάφρασής του στην εθνική γλώσσα.

36 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν οι διατάξεις του άρθρου 20, παράγραφος 2, στοιχείο α′, και του άρθρου 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 7 και το άρθρο 21, παράγραφος 1, του [Χάρτη], καθώς και το άρθρο 2, σημείο 2, της οδηγίας [2004/38], την έννοια ότι αντιτίθενται στην άρνηση των αρμόδιων αρχών κράτους μέλους, του οποίου είναι υπήκοος πολίτης της Ένωσης ο οποίος συνήψε γάμο με έτερο πολίτη της Ένωσης (πρόσωπο του ίδιου φύλου) σε κράτος μέλος σύμφωνα με τη νομοθεσία του εν λόγω κράτους, να αναγνωρίσουν και να καταχωρίσουν στα βιβλία του εθνικού ληξιαρχείου το οικείο πιστοποιητικό γάμου, παρεμποδίζοντας με τον τρόπο αυτό τη διαμονή των ως άνω προσώπων στο κράτος αυτό με την εν λόγω οικογενειακή κατάσταση και με κοινό οικογενειακό επώνυμο, για τον λόγο ότι στο δίκαιο του κράτους υποδοχής δεν προβλέπεται ο γάμος μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

37 Προκαταρκτικώς, διαπιστώνεται ότι το προδικαστικό ερώτημα αφορά τα άρθρα 20 και 21 ΣΛΕΕ, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του Χάρτη και του άρθρου 2, σημείο 2, της οδηγίας 2004/38. Ωστόσο, αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης είναι το αίτημα των αναιρεσειόντων της κύριας δίκης να καταχωριστεί το πιστοποιητικό του γάμου που συνήψαν στη Γερμανία στο πολωνικό ληξιαρχείο προκειμένου να αναγνωριστούν ως σύζυγοι στην Πολωνία, ήτοι στο κράτος μέλος του οποίου έχουν την ιθαγένεια. Επομένως, το αντικείμενο της διαφοράς αυτής δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/38, η οποία διέπει αποκλειστικώς και μόνον τις

προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής πολίτη της Ένωσης σε κράτη μέλη άλλα από εκείνο του οποίου έχει την ιθαγένεια (πρβλ. απόφαση της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψη 20 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

38 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, με το ερώτημα που υπέβαλε, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 20 και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 7 και του άρθρου 21, παράγραφος 1, του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία, για τον λόγο ότι το δίκαιο του κράτους μέλους αυτού δεν επιτρέπει τον γάμο μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου, αποκλείει την αναγνώριση του γάμου που έχουν νομίμως συνάψει δύο υπήκοοι του εν λόγω κράτους μέλους του ίδιου φύλου ασκώντας το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε άλλο κράτος μέλος στο οποίο έχουν αναπτύξει ή εδραιώσει οικογενειακή ζωή καθώς και τη μεταγραφή προς τον σκοπό αυτόν του πιστοποιητικού γάμου στο ληξιαρχείο του πρώτου κράτους μέλους.

39 Επισημαίνεται ότι ο J. Cupriak-Trojan, ο οποίος έχει διπλή ιθαγένεια, πολωνική και γερμανική, και ο M.Trojan, ως Πολωνός υπήκοος, απολαύουν αμφότεροι, δυνάμει του άρθρου 20, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, της ιδιότητας του πολίτη της Ένωσης.

40 Η ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης συνιστά τη θεμελιώδη ιδιότητα των υπηκόων των κρατών μελών [αποφάσεις της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, Grzelczyk, C-184/99, EU:C:2001:458, σκέψη 31, και της 29ης Απριλίου 2025, Επιτροπή κατά Μάλτας (Χορήγηση ιθαγένειας σε επενδυτές), C-181/23, EU:C:2025:283, σκέψη 92].

41 Το άρθρο 20, παράγραφος 2, καθώς και τα άρθρα 21 και 22 ΣΛΕΕ συνδέουν σειρά δικαιωμάτων με την ιδιότητα αυτή. Σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 2, στοιχείο α', και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, η ιθαγένεια της Ένωσης παρέχει σε κάθε πολίτη της Ένωσης, μεταξύ άλλων, το θεμελιώδες και ατομικό δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών και των όρων που επιβάλλονται από τη Συνθήκη ΛΕΕ και από τα μέτρα που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους (αποφάσεις της 7ης Οκτωβρίου 2010, Lassal, C-162/09, EU:C:2010:592, σκέψη 29· της 13ης Σεπτεμβρίου 2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, σκέψη 70, και της 4ης Οκτωβρίου 2024, Mirin, C-4/23, EU:C:2024:845, σκέψη 52).

42 Όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, υπήκοος κράτους μέλους ο οποίος έχει ασκήσει, ως πολίτης της Ένωσης, το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος καταγωγής του, μπορεί να επικαλεστεί τα δικαιώματα που σχετίζονται με την ιδιότητα αυτή, ιδίως τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ενδεχομένως και έναντι του κράτους μέλους καταγωγής του (αποφάσεις της 23ης Οκτωβρίου 2007, Morgan και Bucher, C-11/06 και C-12/06, EU:C:2007:626, σκέψη 22, και της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψη 31).

43 Στα δικαιώματα που η διάταξη αυτή αναγνωρίζει στους υπηκόους των κρατών μελών περιλαμβάνεται και το δικαίωμα να διάγουν ομαλή οικογενειακή ζωή τόσο στο κράτος μέλος υποδοχής όσο και στο κράτος μέλος του οποίου έχουν την ιθαγένεια, όταν επιστρέφουν στο εν λόγω κράτος μέλος, έχοντας στο πλευρό τους τα μέλη της οικογένειάς τους, συμπεριλαμβανομένων των συζύγων τους (πρβλ. αποφάσεις της 14ης Νοεμβρίου 2017, Lounes, C-165/16, EU:C:2017:862, σκέψη 52, και της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψεις 32 και 34).

44 Συναφώς, όσον αφορά τα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης που είναι υπήκοοι τρίτου κράτους, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, οσάκις, στο πλαίσιο πραγματικής διαμονής πολίτη της Ένωσης σε διαφορετικό κράτος μέλος από εκείνο του οποίου έχει την ιθαγένεια, δυνάμει και τηρουμένων των προϋποθέσεων της οδηγίας 2004/38, έχει δημιουργηθεί ή εδραιωθεί οικογενειακή ζωή εντός αυτού του κράτους μέλους, η πρακτική αποτελεσματικότητα των δικαιωμάτων που ο εν λόγω πολίτης της Ένωσης αντλεί από το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ επιτάσσει η οικογενειακή ζωή που διήγε ο πολίτης αυτός στο εν λόγω κράτος μέλος να μπορεί να συνεχιστεί, κατόπιν της επιστροφής του στο κράτος μέλος του οποίου έχει την ιθαγένεια, πράγμα που συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση του τελευταίου να χορηγήσει παράγωγο δικαίωμα διαμονής στο οικείο μέλος της οικογένειας, υπήκοο τρίτου κράτους. Πράγματι, ελλείψει τέτοιου παράγωγου δικαιώματος διαμονής, ο πολίτης αυτός της Ένωσης θα μπορούσε να αποτραπεί από το να εγκαταλείψει το κράτος μέλος του οποίου έχει την ιθαγένεια προκειμένου να ασκήσει, δυνάμει του άρθρου 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, το δικαίωμά του διαμονής εντός άλλου κράτους μέλους ή να επιστρέψει στο κράτος μέλος καταγωγής του μετά την άσκηση του δικαιώματος αυτού, για τον λόγο ότι δεν θα είχε τη βεβαιότητα ότι θα μπορούσε να συνεχίσει να διάγει, στο κράτος μέλος καταγωγής του, την οικογενειακή ζωή που είχε αναπτύξει ή εδραιώσει στο κράτος μέλος υποδοχής (πρβλ. αποφάσεις της 11ης Δεκεμβρίου 2007, Eind, C-291/05, EU:C:2007:771, σκέψεις 35 και 36, και της 12ης Μαρτίου 2014, O. και B., C-456/12, EU:C:2014:135, σκέψη 54).

45 Το Δικαστήριο είχε, μεταξύ άλλων, την ευκαιρία να διαπιστώσει την ύπαρξη τέτοιας υποχρέωσης χορήγησης παράγωγου δικαιώματος διαμονής στον σύζυγο πολίτη της Ένωσης σε περίπτωση κατά την οποία ο εν λόγω σύζυγος ήταν υπήκοος τρίτης χώρας του ίδιου φύλου με τον πολίτη της Ένωσης και ο γάμος με τον πολίτη της Ένωσης συνήφθη νομίμως στο κράτος μέλος υποδοχής (πρβλ. απόφαση της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψεις 53 και 56).

46 Όσον αφορά την κατάσταση δύο πολιτών της Ένωσης οι οποίοι, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, συμβιώνουν στο κράτος μέλος υποδοχής, όπου και έχουν συνάψει γάμο σύμφωνα με το δίκαιο του τελευταίου αυτού κράτους μέλους, η πρακτική αποτελεσματικότητα των δικαιωμάτων που απορρέουν από το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ απαιτεί κατά μείζονα λόγο να μπορούν οι εν λόγω πολίτες να έχουν τη βεβαιότητα ότι δύνανται να συνεχίσουν να διάγουν στο κράτος μέλος καταγωγής τους την οικογενειακή ζωή που έχουν αναπτύξει ή εδραιώσει στο κράτος μέλος υποδοχής, ιδίως λόγω του γάμου τους.

47 Βεβαίως, στο παρόν στάδιο εξέλιξης του δικαίου της Ένωσης, οι κανόνες που αφορούν τον γάμο εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, το δε δίκαιο της Ένωσης δεν μπορεί να θίξει την αρμοδιότητα αυτή. Επομένως, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να προβλέπουν ή να μην προβλέπουν στο εσωτερικό τους δίκαιο τον γάμο μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου (πρβλ. αποφάσεις της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψη 37, και της 14ης Δεκεμβρίου 2021, Stolichna obshtina, rayon «Pancharevo», C-490/20, EU:C:2021:1008, σκέψη 52).

48 Εντούτοις, κατά την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής, τα κράτη μέλη οφείλουν να συμμορφώνονται προς το δίκαιο της Ένωσης και, ιδίως, προς τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ σχετικά με την ελευθερία κάθε πολίτη της Ένωσης να κυκλοφορεί και να διαμένει στο έδαφος των κρατών μελών, αναγνωρίζοντας, προς τον σκοπό αυτόν, την προσωπική κατάσταση των πολιτών όπως αυτή έχει διαμορφωθεί σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους (αποφάσεις της 14ης Δεκεμβρίου 2021, Stolichna obshtina, rayon «Pancharevo», C-490/20, EU:C:2021:1008, σκέψη 52, και της 4ης Οκτωβρίου 2024, Mirin, C-4/23, EU:C:2024:845, σκέψη 53).

49 Εν προκειμένω, από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο προκύπτει ότι οι αναιρεσείοντες της κύριας δίκης ζητούν από τις πολωνικές αρχές να μεταγράψουν στο πολωνικό ληξιαρχείο το πιστοποιητικό του γάμου που συνήψαν ασκώντας το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στη Γερμανία, προκειμένου να αναγνωριστεί ο γάμος τους στην Πολωνία. Το αίτημά τους απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι το πολωνικό δίκαιο δεν επιτρέπει τον γάμο μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου και, ως εκ τούτου, αποκλείει τη μεταγραφή του πιστοποιητικό αυτού.

50 Το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς τις συνέπειες μιας τέτοιας άρνησης στη δυνατότητα των αναιρεσειόντων της κύριας δίκης να συνεχίσουν να διάγουν στην Πολωνία την οικογενειακή ζωή που ανέπτυξαν ή εδραίωσαν στη Γερμανία λόγω του γάμου τους. Στο πλαίσιο αυτό, και υπό την επιφύλαξη των εξακριβώσεων του αιτούντος δικαστηρίου, οι αναιρεσείοντες της κύριας δίκης διευκρίνισαν, με τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στο Δικαστήριο, ότι, κατά τη διάρκεια ορισμένης περιόδου κατά την οποία ο M. Trojan ζούσε και εργαζόταν στην Πολωνία, ο J. Cupriak-Trojan ήταν άνεργος χωρίς να καλύπτεται από τη δημόσια ασφάλιση υγείας, κάτι που δεν θα συνέβαινε εάν τα αποτελέσματα του γάμου τους είχαν αναγνωριστεί στην Πολωνία. Ομοίως, το αίτημα του J. Cupriak-Trojan να επικαιροποιηθεί το επώνυμό του στο κτηματολόγιο εγκρίθηκε από ορισμένο πολωνικό δικαστήριο για ένα από τα ακίνητά του, αλλά απορρίφθηκε από άλλο πολωνικό δικαστήριο για διαφορετικό ακίνητο με το σκεπτικό ότι το πιστοποιητικό γάμου μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου δεν μπορούσε να γίνει δεκτό ως βάση για ένα τέτοιο αίτημα.

51 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι η άρνηση των αρχών κράτους μέλους του οποίου την ιθαγένεια έχουν δύο πολίτες της Ένωσης του ίδιου φύλου να αναγνωρίσουν τον γάμο που συνήφθη νομίμως κατ' εφαρμογήν των διαδικασιών που προβλέπονται προς τούτο σε άλλο κράτος μέλος, εντός του οποίου οι εν λόγω πολίτες της Ένωσης άσκησαν το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής, μπορεί να παρεμποδίσει την άσκηση του δικαιώματος που κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι είναι ικανή να τους προκαλέσει σοβαρά προβλήματα διοικητικής, επαγγελματικής και ιδιωτικής φύσεως (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2024, Mirin, C-4/23, EU:C:2024:845, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

52 Ειδικότερα, η άρνηση αναγνώρισης του γάμου τους εμποδίζει τους εν λόγω πολίτες της Ένωσης, οι οποίοι έχουν αναπτύξει ή εδραιώσει οικογενειακή ζωή κατά τη διαμονή τους στο κράτος μέλος υποδοχής, ζώντας εκεί ως έγγαμοι, να συνεχίσουν την οικογενειακή τους ζωή απολαύοντας του εν λόγω νομικού καθεστώτος, το οποίο είναι βέβαιο και μπορεί να προβληθεί έναντι τρίτων, και τους αναγκάζει να ζουν ως άγαμοι μετά την επιστροφή τους στο κράτος μέλος καταγωγής τους.

53 Επομένως, όταν δεν αναγνωρίζεται ο γάμος στο κράτος μέλος καταγωγής, υφίσταται συγκεκριμένος κίνδυνος οι ίδιοι πολίτες να αντιμετωπίσουν σοβαρά εμπόδια στην οργάνωση της οικογενειακής τους ζωής κατά την επιστροφή τους εκεί, δεδομένου ότι, σε πολλές πτυχές της καθημερινής ζωής, τόσο στη δημόσια όσο και στην ιδιωτική σφαίρα, δεν θα μπορούν να επικαλεστούν την οικογενειακή τους κατάσταση, η οποία ωστόσο έχει νομίμως δημιουργηθεί στο κράτος μέλος υποδοχής.

54 Επομένως, η άρνηση των αρχών κράτους μέλους να αναγνωρίσουν τον γάμο δύο πολιτών της Ένωσης του ίδιου φύλου, ο οποίος συνήφθη κατά τη διάρκεια της διαμονής τους σε άλλο κράτος μέλος, συνιστά εμπόδιο στην άσκηση του κατοχυρωμένου στο άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ δικαιώματός των πολιτών αυτών να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών. Πράγματι, μια τέτοια άρνηση θα έχει ως συνέπεια να στερηθούν οι εν λόγω

πολίτες της Ένωσης τη δυνατότητα να επιστρέψουν στο κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοοι προκειμένου να συνεχίσουν εκεί την οικογενειακή ζωή που έχουν αναπτύξει ή εδραιώσει στο κράτος μέλος υποδοχής.

55 Πάντως, κατά πάγια νομολογία, περιορισμός στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων ο οποίος, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, είναι ανεξάρτητος από την ιθαγένεια των οικείων προσώπων, μπορεί να δικαιολογηθεί μόνον βάσει αντικειμενικών λόγων γενικού συμφέροντος και εφόσον είναι ανάλογος προς τον θεμιτώς επιδιωκόμενο από το εθνικό δίκαιο σκοπό (απόφαση της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επιπλέον, όταν μέτρο κράτους μέλους το οποίο περιορίζει θεμελιώδη ελευθερία την οποία εγγυάται η Συνθήκη ΛΕΕ δικαιολογείται από επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος αναγνωριζόμενο από το δίκαιο της Ένωσης, ένα τέτοιο μέτρο πρέπει να θεωρείται ότι συνιστά εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 51, παράγραφος 1, του Χάρτη, οπότε πρέπει να είναι σύμφωνο με τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνει ο Χάρτης (πρβλ. αποφάσεις της 30ής Απριλίου 2014, Pfleger κ.λπ., C-390/12, EU:C:2014:281, σκέψη 36, και της 10ης Ιουλίου 2025, INTERZERO κ.λπ., C-254/23, EU:C:2025:569, σκέψη 105).

56 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι ένα μέτρο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό όταν είναι πρόσφορο για την επίτευξη του σκοπού αυτού και, παράλληλα, δεν υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξή του μέτρο (απόφαση της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επιπλέον, δεν μπορεί να επιδιώκεται σκοπός γενικού συμφέροντος χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι ο σκοπός αυτός πρέπει να συμβιβάζεται με τα θεμελιώδη δικαιώματα που αφορά το μέτρο, μέσω ισόρροπης στάθμισης μεταξύ, αφενός, του σκοπού γενικού συμφέροντος και, αφετέρου, των εν λόγω δικαιωμάτων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι προκαλούμενες από το μέτρο δυσχέρειες δεν είναι υπέρμετρες σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς [αποφάσεις της 22ας Νοεμβρίου 2022, Luxembourg Business Registers, C-37/20 και C-601/20, EU:C:2022:912, σκέψη 64· της 23ης Μαρτίου 2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Εξαίρεση από την αρχή ne bis in idem), C-365/21, EU:C:2023:236, σκέψη 59, και της 10ης Ιουλίου 2025, INTERZERO κ.λπ., C-254/23, EU:C:2025:569, σκέψη 109].

57 Εν προκειμένω, από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο προκύπτει ότι το αίτημα των αναιρεσειόντων της κύριας δίκης να μεταγραφεί το πιστοποιητικό του γάμου που συνήψαν στη Γερμανία στο πολωνικό ληξιαρχείο προκειμένου να αναγνωριστεί ο γάμος τους στην Πολωνία απορρίφθηκε για τον λόγο ότι το πολωνικό δίκαιο δεν επιτρέπει τον γάμο μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου και ότι, κατά συνέπεια, μια τέτοια μεταγραφή θα αντέβαινε στις θεμελιώδεις αρχές της πολωνικής έννομης τάξης.

58 Πρέπει να υπομνησθεί συναφώς ότι, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, ΣΕΕ, η Ένωση σέβεται την εθνική ταυτότητα των κρατών μελών της, η οποία είναι συμφυής με τη θεμελιώδη πολιτική και συνταγματική τους δομή (απόφαση της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

59 Επιπλέον, κατά το άρθρο 9 του Χάρτη, το δικαίωμα γάμου και το δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας διασφαλίζονται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή τους.

60 Παράλληλα, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι η έννοια της «δημοσίας τάξεως» ως δικαιολόγηση παρεκκλίσεως από θεμελιώδη ελευθερία πρέπει να ερμηνεύεται στενά, ούτως ώστε το περιεχόμενό της να μην καθορίζεται μονομερώς από κάθε κράτος μέλος, άνευ ελέγχου εκ

μέρους των θεσμικών οργάνων της Ένωσης. Ως εκ τούτου, επίκληση της δημόσιας τάξεως χωρεί μόνο σε περίπτωση πραγματικής και αρκούντως σοβαρής απειλής, θίγουσας θεμελιώδες συμφέρον της κοινωνίας (απόφαση της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψη 44 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

61 Πάντως, η υποχρέωση του κράτους μέλους καταγωγής να αναγνωρίσει γάμο μεταξύ πολιτών της Ένωσης του ίδιου φύλου ο οποίος συνήφθη στο κράτος μέλος υποδοχής κατ' ενάσκηση του δικαιώματός τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής προκειμένου να τους δοθεί η δυνατότητα να επιστρέψουν στο κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοοι και να συνεχίσουν εκεί την οικογενειακή τους ζωή απολαύοντας της οικογενειακής κατάστασης που έχουν νομίμως δημιουργήσει στο κράτος μέλος υποδοχής δεν θίγει τον θεσμό του γάμου στο κράτος μέλος καταγωγής, όπως αυτός ορίζεται από το εθνικό δίκαιο και εμπίπτει, σύμφωνα με όσα υπομνήσθηκαν στη σκέψη 47 της παρούσας απόφασης, στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Πράγματι, η υποχρέωση αυτή δεν συνεπάγεται υποχρέωση του κράτους μέλους καταγωγής να προβλέψει, στο εθνικό του δίκαιο, τον θεσμό του γάμου μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου. Το οικείο κράτος μέλος υποχρεούται απλώς να αναγνωρίζει τέτοιους γάμους, που έχουν συναφθεί στο κράτος μέλος υποδοχής σύμφωνα με τη νομοθεσία του, ώστε να καθίσταται δυνατή η άσκηση των δικαιωμάτων που οι πολίτες αυτοί αντλούν από το δίκαιο της Ένωσης (πρβλ. αποφάσεις της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψη 45, και της 14ης Δεκεμβρίου 2021, Stolichna obshtina, rayon «Pancharevo», C-490/20, EU:C:2021:1008, σκέψεις 56 και 57).

62 Επομένως, μια τέτοια υποχρέωση αναγνώρισης του γάμου μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου δεν θίγει την εθνική ταυτότητα ούτε απειλεί τη δημόσια τάξη του κράτους μέλους καταγωγής.

63 Επισημαίνεται περαιτέρω, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 55 της παρούσας απόφασης, ότι εθνικό μέτρο το οποίο είναι ικανό να παρεμποδίσει την άσκηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων μπορεί να δικαιολογηθεί μόνον εφόσον είναι σύμφωνο με τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη του οποίου τον σεβασμό διασφαλίζει το Δικαστήριο και, ιδίως, με το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 7 του Χάρτη, καθώς και με την απαγόρευση κάθε διάκρισης λόγω γενετήσιου προσανατολισμού, την οποία προβλέπει το άρθρο 21, παράγραφος 1, του Χάρτη (πρβλ. αποφάσεις της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψη 47· της 14ης Δεκεμβρίου 2021, Stolichna obshtina, rayon «Pancharevo», C-490/20, EU:C:2021:1008, σκέψη 58, και της 4ης Οκτωβρίου 2024, Mirin, C-4/23, EU:C:2024:845, σκέψη 62).

64 Συναφώς, όσον αφορά το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής που κατοχυρώνεται στο άρθρο 7 του Χάρτη, από τις επεξηγήσεις σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΕΕ 2007, C 303, σ. 17) προκύπτει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη, τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στο άρθρο 7 έχουν την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με εκείνα που κατοχυρώνονται στο άρθρο 8 της ΕΣΔΑ, εξυπακουομένου ότι η τελευταία αυτή διάταξη συνιστά ελάχιστο όριο προστασίας (πρβλ. απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2024, Mirin, C-4/23, EU:C:2024:845, σκέψη 63 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

65 Από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου προκύπτει ότι η σχέση που διατηρεί ένα ζευγάρι του ίδιου φύλου μπορεί να εμπίπτει στην έννοια της «ιδιωτικής ζωής», καθώς και της «οικογενειακής ζωής», όπως ακριβώς και η σχέση ενός ζευγαριού διαφορετικού φύλου που βρίσκεται στην ίδια κατάσταση (απόφαση της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

66 Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει κρίνει ότι το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ επιβάλλει στα κράτη μέλη θετική υποχρέωση να θεσπίσουν νομικό πλαίσιο που να καθιστά δυνατή τη νομική αναγνώριση και την προστασία ζευγαριών του ίδιου φύλου και ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας παρέβη την υποχρέωση αυτή, με αποτέλεσμα οι ενδιαφερόμενοι να μην είναι σε θέση να οργανώσουν θεμελιώδεις πτυχές της ιδιωτικής και οικογενειακής τους ζωής. Όσον αφορά πρόσωπα του ίδιου φύλου που έχουν νομίμως συνάψει γάμο στην αλλοδαπή, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, ότι οι πολωνικές αρχές, αρνούμενες να καταχωρίσουν τον εν λόγω γάμο υπό οποιαδήποτε μορφή, άφησαν τα πρόσωπα αυτά σε νομικό κενό και δεν ανταποκρίθηκαν στις βασικές ανάγκες αναγνώρισης και προστασίας ζευγαριών του ίδιου φύλου που βρίσκονται σε σταθερή σχέση. Ως εκ τούτου, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκρινε ότι κανένας από τους λόγους δημοσίου συμφέροντος που είχε προβάλει η Πολωνική Κυβέρνηση δεν υπερισχύει του συμφέροντος των προσώπων αυτών να αναγνωριστούν δεόντως και να προστατευθούν από τον νόμο οι αντίστοιχες σχέσεις τους (απόφαση του ΕΔΔΑ της 12ης Δεκεμβρίου 2023, Przybyszewska κ.λπ. κατά Πολωνίας, CE:ECHR:2023:1212JUD001145417, § 113, 123 και 124· απόφαση του ΕΔΔΑ της 19ης Σεπτεμβρίου 2024, Formela κ.λπ. κατά Πολωνίας, CE:ECHR:2024:0919JUD005882812, § 20, 25, 26 και 29, και απόφαση του ΕΔΔΑ της 24ης Απριλίου 2025, Andersen κατά Πολωνίας, CE:ECHR:2025:0424JUD005366220, § 11, 14 έως 19).

67 Επομένως, η μη αναγνώριση του γάμου που έχουν συνάψει δύο πολίτες της Ένωσης του ίδιου φύλου σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο οι εν λόγω πολίτες της Ένωσης άσκησαν το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής με την αιτιολογία ότι το δίκαιο του κράτους μέλους του οποίου έχουν την ιθαγένεια και στο οποίο οι εν λόγω πολίτες της Ένωσης επιθυμούν να συνεχίσουν να διάγουν την ιδιωτική και οικογενειακή τους ζωή δεν επιτρέπει τον γάμο μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου αντιβαίνει στα θεμελιώδη δικαιώματα τα οποία εγγυάται το άρθρο 7 του Χάρτη στα ζευγάρια του ίδιου φύλου.

68 Ως εκ τούτου, όπως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 36 των προτάσεών του, εναπόκειται σε κράτος μέλος το οποίο δεν επιτρέπει τον γάμο μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου να θεσπίσει κατάλληλες διαδικασίες για την αναγνώριση του γάμου που έχουν συνάψει δύο πολίτες της Ένωσης ασκώντας το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους υποδοχής.

69 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η επιλογή των τρόπων αναγνώρισης των γάμων που έχουν συνάψει πολίτες της Ένωσης ασκώντας το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε άλλο κράτος μέλος εμπίπτει στο περιθώριο εκτιμήσεως των κρατών μελών κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς τους, όπως αυτή μνημονεύεται στη 47 της παρούσας απόφασης, σε σχέση με τους κανόνες περί γάμου. Επομένως, η μεταγραφή των πιστοποιητικών γάμου στο ληξιαρχείο των εν λόγω κρατών μελών αποτελεί απλώς έναν από τους τρόπους που καθιστούν δυνατή την αναγνώριση του γάμου. Εντούτοις, είναι αναγκαίο, όποιος τρόπος και αν επιλεγεί, να μην καθιστά αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που απονέμει το άρθρο 21 ΣΛΕΕ.

70 Επιπλέον, όταν κάνουν χρήση του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτουν για τη θέσπιση των κατάλληλων διαδικασιών για την αναγνώριση του γάμου που έχουν συνάψει δύο πολίτες της Ένωσης ασκώντας το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε άλλο κράτος μέλος, τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρούν το άρθρο 21, παράγραφος 1, του Χάρτη. Συναφώς, διευκρινίζεται ότι η απαγόρευση των διακρίσεων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού, την οποία καθιερώνει η διάταξη αυτή, έχει επιτακτικό χαρακτήρα ως γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης

(βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 15ης Ιανουαρίου 2014, Association de médiation sociale, C-176/12, EU:C:2014:2, σκέψη 47· της 17ης Απριλίου 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, σκέψη 76, και της 22ας Ιανουαρίου 2019, Cresco Investigation, C-193/17, EU:C:2019:43, σκέψη 76).

71 Εν προκειμένω, μολονότι, κατ' αρχήν, τα εκδοθέντα στην αλλοδαπή πιστοποιητικά γάμου μπορούν να παράγουν αποδεικτικά αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα των πολωνικών πιστοποιητικών γάμου, εντούτοις, στην πράξη είναι υπερβολικά δυσχερές, αν όχι αδύνατο, να αντληθούν δικαιώματα από τα έγγραφα αυτά, στο μέτρο που, ελλείψει μεταγραφής τους στο πολωνικό ληξιαρχείο, η αναγνώρισή τους απόκειται στη διακριτική ευχέρεια των οικείων διοικητικών αρχών και μπορεί, κατά συνέπεια, να αποτελέσει αντικείμενο αποκλινουσών αποφάσεων εκ μέρους τους, όπως καταδεικνύεται από τις περιστάσεις της υπόθεσης της κύριας δίκης που εκτίθενται στη σκέψη 50 της παρούσας απόφασης.

72 Πράγματι, τόσο από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο όσο και από τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η Πολωνική Κυβέρνηση στο Δικαστήριο προκύπτει ότι η μεταγραφή του πιστοποιητικού γάμου στο πολωνικό ληξιαρχείο αποτελεί το μόνο μέσο που προβλέπει το πολωνικό δίκαιο προκειμένου γάμος που έχει συναφθεί σε κράτος μέλος άλλο από την Δημοκρατία της Πολωνίας να αναγνωριστεί πράγματι από τις πολωνικές διοικητικές αρχές.

73 Ως εκ τούτου, η άσκηση του δικαιώματος αναγνώρισης του γάμου που έχει συναφθεί σε άλλο κράτος μέλος μπορεί να τεθεί εν αμφιβόλω λόγω της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτουν οι αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο της διαδικασίας αναγνώρισης του πιστοποιητικού γάμου, δεδομένου ότι η διακριτική ευχέρεια συνεπάγεται αποκλίνουσες προσεγγίσεις όσον αφορά την αναγνώριση του γάμου, οι οποίες είναι ικανές να προκαλέσουν σοβαρά προβλήματα διοικητικής, επαγγελματικής και ιδιωτικής φύσεως, όπως αναφέρεται στη σκέψη 51 της παρούσας απόφασης (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2024, Mirin, C-4/23, EU:C:2024:845, σκέψη 69).

74 Επιπλέον, από τα στοιχεία που παρασχέθηκαν στο Δικαστήριο προκύπτει ότι, δυνάμει του πολωνικού δικαίου, τα ζευγάρια διαφορετικού φύλου έχουν τη δυνατότητα να μεταγράψουν το πιστοποιητικό γάμου τους στο πολωνικό ληξιαρχείο εάν ο γάμος έχει συναφθεί σε άλλο κράτος μέλος. Αντιθέτως, τα ζευγάρια του ίδιου φύλου, όπως το ζευγάρι στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν μπορούν, λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού τους, να πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπει το πολωνικό δίκαιο για μια τέτοια μεταγραφή.

75 Πάντως, μολονότι, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 69 της παρούσας απόφασης, τα κράτη μέλη διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά τους τρόπους αναγνώρισης των γάμων τους οποίους έχουν συνάψει πολίτες της Ένωσης ασκώντας το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε άλλο κράτος μέλος, εντούτοις, η μη πρόβλεψη τρόπου αναγνώρισης ισοδύναμου με εκείνον που παρέχεται στα ζευγάρια διαφορετικού φύλου συνιστά δυσμενή διάκριση λόγω γενετήσιου προσανατολισμού, την οποία απαγορεύει το άρθρο 21 παράγραφος 1, του Χάρτη. Επομένως, όταν ένα κράτος μέλος επιλέγει, στο πλαίσιο του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτει, να προβλέψει στο εθνικό του δίκαιο ενιαία διαδικασία αναγνώρισης των γάμων που συνάπτουν οι πολίτες της Ένωσης ασκώντας το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε άλλο κράτος μέλος, όπως, εν προκειμένω, η μεταγραφή του πιστοποιητικού γάμου στο ληξιαρχείο, το εν λόγω κράτος μέλος υποχρεούται να εφαρμόζει αδιακρίτως τη διαδικασία αυτή στους γάμους που συνάπτονται μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου και σε εκείνους που συνάπτονται μεταξύ προσώπων διαφορετικού φύλου.

76 Τέλος, διευκρινίζεται ότι τόσο το άρθρο 20 και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ όσο και το άρθρο 7 και το άρθρο 21, παράγραφος 1, του Χάρτη είναι αυτοτελή και δεν χρειάζεται να εξειδικεύονται με διατάξεις του δικαίου της Ένωσης ή του εθνικού δικαίου προκειμένου να απονείμουν στους ιδιώτες δικαιώματα δυνάμενα να προβληθούν αυτά καθεαυτά. Επομένως, εάν το αιτούν δικαστήριο διαπιστώσει ότι δεν είναι δυνατόν να ερμηνεύσει το εθνικό δίκαιο κατά τρόπο σύμφωνο προς το δίκαιο της Ένωσης, οφείλει να διασφαλίσει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, την έννομη προστασία που παρέχουν στους πολίτες οι διατάξεις αυτές και να εγγυηθεί την πλήρη αποτελεσματικότητά τους, αφήνοντας εν ανάγκη ανεφάρμοστες τις σχετικές εθνικές διατάξεις (πρβλ. αποφάσεις της 17ης Απριλίου 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, σκέψεις 78 και 79, και της 3ης Ιουνίου 2025, Kinsa, C-460/23, EU:C:2025:392, σκέψη 72).

77 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 20 και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 7 και του άρθρου 21, παράγραφος 1, του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία, για τον λόγο ότι το δίκαιο του κράτους μέλους αυτού δεν επιτρέπει τον γάμο μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου, αποκλείει την αναγνώριση του γάμου που έχουν νομίμως συνάψει δύο υπήκοοι του εν λόγω κράτους μέλους του ίδιου φύλου ασκώντας το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε άλλο κράτος μέλος στο οποίο έχουν αναπτύξει ή εδραιώσει οικογενειακή ζωή καθώς και τη μεταγραφή προς τον σκοπό αυτόν του πιστοποιητικού γάμου στο ληξιαρχείο του πρώτου κράτους μέλους, όταν η μεταγραφή είναι ο μόνος τρόπος που το κράτος μέλος αυτό προβλέπει για την αναγνώριση του γάμου.

Επί των δικαστικών εξόδων

78 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

Το άρθρο 20 και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 7 και του άρθρου 21, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

έχουν την έννοια ότι:

αντιτίθενται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία, για τον λόγο ότι το δίκαιο του κράτους μέλους αυτού δεν επιτρέπει τον γάμο μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου, αποκλείει την αναγνώριση του γάμου που έχουν νομίμως συνάψει δύο υπήκοοι του εν λόγω κράτους μέλους του ίδιου φύλου ασκώντας το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε άλλο κράτος μέλος στο οποίο έχουν αναπτύξει ή εδραιώσει οικογενειακή ζωή καθώς και τη μεταγραφή προς τον σκοπό αυτόν του πιστοποιητικού γάμου στο ληξιαρχείο του πρώτου κράτους μέλους, όταν η μεταγραφή είναι ο μόνος τρόπος που το κράτος μέλος αυτό προβλέπει για την αναγνώριση του γάμου.

(υπογραφές)